

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (drugo prošireno vijeće)

15. rujna 2021.*

„Okoliš – Uredba (EZ) br. 443/2009 – Provedbena uredba (EU) br. 725/2011 – Provedbena odluka (EU) 2015/158 – Provedbena odluka (EU) 2019/583 – Emisije ugljikova dioksida – Metoda ispitivanja – Osobni automobili”

U predmetu T-359/19,

Daimler AG, sa sjedištem u Stuttgartu (Njemačka), koji zastupaju N. Wimmer, C. Arhold i G. Ollinger, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju K. Talabér-Ritz i A. Becker, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a za poništenje Provedbene odluke Komisije (EU) 2019/583 od 3. travnja 2019. o potvrđivanju ili izmjeni privremenog izračuna prosječnih specifičnih emisija CO₂ i ciljnih vrijednosti specifičnih emisija za proizvođače osobnih automobila za kalendarsku godinu 2017. te za određene proizvođače koji pripadaju udruženju Volkswagen za kalendarske godine 2014., 2015. i 2016. u skladu s Uredbom (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2019., L 100, str. 66.), u dijelu u kojem se njome isključuju, u pogledu tužitelja, posebne prosječne emisije CO₂ i uštede CO₂ koje se pripisuju eko-inovacijama,

OPĆI SUD (drugo prošireno vijeće),

u sastavu: S. Papasavvas, predsjednik, V. Tomljenović, F. Schalin (izvjestitelj), P. Škvařilová-Pelzl i I. Nömm, suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 1. veljače 2021.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

Pravni okvir

- 1 U kontekstu cilja koji je postavila Europska unija za uštede ugljičnog dioksida (CO₂) lakih vozila, a da se pritom osigura pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, Europski parlament i Vijeće Europske unije donijeli su Uredbu (EZ) br. 443/2009 od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice smanjenju emisija CO₂ iz lakih vozila (SL 2009., L 140, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 10., str. 212.).
- 2 Da bi se postigao taj cilj, članak 4. Uredbe br. 443/2009 predviđa da za kalendarsku godinu koja počinje 1. siječnja 2012. i svaku sljedeću kalendarsku godinu svaki proizvođač osobnih automobila osigurava da njegove prosječne specifične emisije CO₂ ne prijeđu njegovu ciljnu vrijednost specifičnih emisija utvrđenu u skladu s Prilogom I. navedenoj uredbi ili kad je proizvođaču odobreno izuzeće prema članku 11. te uredbe, u skladu s tim izuzećem.
- 3 Utvrđivanje cilja posebnih emisija proizvođača provodi se u skladu s člankom 4. Uredbe br. 443/2009 u vezi s Prilogom I. navedenoj uredbi. Osim toga, države članice u svrhu određivanja posebnih prosječnih specifičnih emisija CO₂ proizvođača utvrđuju podatke iz članka 8. Uredbe br. 443/2009 u vezi s Prilogom II. navedenoj uredbi, osobito emisije CO₂ za sva nova osobna vozila registrirana na njihovu državnom području tijekom prethodne godine, kako su određeni u okviru homologacije tipa vozila i određeni u potvrdi o sukladnosti iz članka 18. Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o uspostavi okvira za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (Okvirna direktiva) (SL 2007., L 263, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 35., str. 103.).
- 4 Europska komisija te podatke upisuje u javni registar. U skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe br. 443/2009, ona također utvrđuje, najkasnije do 30. lipnja svake godine, privremeni izračun prosječnih specifičnih emisija CO₂, cilja specifičnih emisija i razlike između tih dviju vrijednosti tijekom prethodne kalendarske godine za svakog proizvođača i dostavlja te podatke navedenim proizvođačima.
- 5 Nakon isteka roka od tri mjeseca od te prijave, u kojem proizvođači mogu prijaviti Komisiji svaku eventualnu pogrešku, Komisija potvrđuje ili mijenja podatke koji su privremeno izračunani najkasnije do 31. listopada svake godine, u skladu s člankom 8. stavkom 5. Uredbe br. 443/2009. Ona objavljuje konačne podatke u obliku popisa iz članka 10. navedene uredbe u kojem se za svakog proizvođača navodi cilj utvrđen za prethodnu kalendarsku godinu, specifične emisije CO₂ u prethodnoj godini, kao i razlika između tih dviju vrijednosti.
- 6 Ako specifične prosječne emisije CO₂ proizvođača prelaze njegov cilj utvrđen za istu kalendarsku godinu, Komisija nalaže plaćanje premije za prekomjerne emisije predviđene člankom 9. Uredbe br. 443/2009. Prilikom naplate te premije Komisija se oslanja na podatke utvrđene u skladu s člankom 8. stavkom 5. navedene uredbe.

- 7 Cilj Uredbe br. 443/2009 nije samo zaštita okoliša i ušteda CO₂ novih osobnih vozila, nego i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta te se osobito nastoji potaknuti ulaganja u nove tehnologije. Stoga, s ciljem poticanja dugoročne konkurentnosti europske automobilske industrije, uredbom se „aktivno promiču eko-inovacije i uzima u obzir tehnološki razvoj koji će se dostići u budućnosti” (vidjeti uvodnu izjavu 13. Uredbe br. 443/2009).
- 8 Posljedično, članak 12. Uredbe br. 443/2009 o eko-inovaciji predviđa da se uštede CO₂ ostvarene uporabom inovativnih tehnologija uzimaju u obzir pod određenim uvjetima. U tu svrhu one se odbijaju od specifičnih emisija CO₂ vozila u kojima se te tehnologije koriste prilikom izračuna prosječnih specifičnih emisija CO₂ proizvođača.
- 9 Komisija je 25. srpnja 2011. donijela Provedbenu uredbu (EU) br. 725/2011 kojom se uspostavlja postupak za odobravanje i certifikacija inovativnih tehnologija za smanjenje emisija CO₂ iz osobnih automobila u skladu s Uredbom br. 443/2009 (SL 2011., L 194, str. 19.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 30., str. 42.).
- 10 Kako bi ostvario uštedu CO₂ koja se temelji na inovativnoj tehnologiji u utvrđivanju prosječnih specifičnih emisija CO₂ proizvođača, potonji može zatražiti od Komisije da odobri inovativnu tehnologiju kao eko-inovaciju. U tu svrhu mora podnijeti zahtjev za odobrenje inovativne tehnologije kao eko-inovacije koja sadržava elemente nabrojene u članku 4. Provedbene uredbe br. 725/2011. U skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (e) Provedbene uredbe br. 725/2011, zahtjev mora sadržavati metodu ispitivanja koja se koristi za dokazivanje ušteda CO₂, koje su omogućene inovativnom tehnologijom ili, ako je Komisija već odobrila tu metodu, upućivanje na odobrenu metodu. U skladu s člankom 6. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 725/2011, ta metoda ispitivanja mora: pružiti rezultate koji su provjerljivi, ponovljivi i usporedivi te omogućiti da se realno i s uvjerljivom statističkom važnošću dokažu blagotvorni učinci inovativne tehnologije na emisije CO₂, kao i, ako je potrebno, voditi računa o interakciji s drugim eko-inovacijama. Na temelju članka 6. stavka 2. Provedbene uredbe br. 725/2011, Komisija objavljuje smjernice za pripremu metoda ispitivanja za različite moguće inovativne tehnologije koje ispunjavaju kriterije iz stavka 1. istoga članka.
- 11 Komisija je tako objavila dokument naslovljen „Tehničke smjernice za pripremu zahtjeva za odobrenje inovativnih tehnologija u skladu s Uredbom br. 443/2009” (u daljnjem tekstu: tehničke smjernice). U točki 4. navedenih smjernica, naslovljenoj „Ispitne metode”, predviđeno je da zahtjev za odobrenje eko-inovacije mora sadržavati ispitnu metodu koja daje precizne i provjerljive rezultate. Tako iz te točke proizlazi da podnositelj zahtjeva može izabrati između dvaju različitih pristupa, odnosno potpunog pristupa ili pojednostavljenog pristupa. Prema sveobuhvatnom pristupu, podnositelj zahtjeva mora razviti metodu ispitivanja i, ako je potrebno, temeljiti navedenu metodu na podacima i materijalu. Navedenu dokumentaciju načelno treba dostaviti uz zahtjev za odobrenje i mora ga ocijeniti ovlašteno i neovisno tijelo za sastavljanje izvješća o provjeri. Pojednostavljeni pristup podrazumijeva da podnositelj zahtjeva može koristiti prethodno definirane funkcije i prosječne podatke navedene u tehničkim smjernicama.
- 12 Komisija zatim ocjenjuje zahtjev u skladu s člankom 10. Provedbene uredbe br. 725/2011 i, prema potrebi, donosi odluku o odobrenju inovativne tehnologije kao eko-inovacije. U toj se odluci navode informacije potrebne za potvrđivanje ušteda CO₂ u skladu s člankom 11. Provedbene uredbe br. 725/2011, podložno primjeni izuzeća od prava na javni pristup dokumentima iz Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL 2001., L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 70.).

- 13 Proizvođač vozila koji se u svrhu postizanja svojeg cilja specifičnih emisija želi koristiti uštedom svojih prosječnih specifičnih emisija CO₂ zahvaljujući uštedama emisija CO₂ koje proizlaze iz eko-inovacije u smislu članka 12. Uredbe br. 443/2009 može zatim, pozivajući se na Komisijinu odluku o odobrenju konkretne eko-inovacije, zatražiti od nacionalnog tijela nadležnog za homologaciju predviđenu Direktivom 2007/46, certifikaciju ušteda CO₂ ostvarenih korištenjem te eko-inovacije u njegovim vozilima, u skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe br. 725/2011. Uštede CO₂, koje su certificirane za tipove vozila, navedene su i u odgovarajućoj dokumentaciji o homologaciji koju izdaje nacionalno tijelo nadležno za homologaciju i u certifikatu o sukladnosti predmetnih vozila koji je izdao proizvođač.
- 14 Što se tiče certificiranja ušteda CO₂, koja su provela nacionalna tijela nadležna za homologaciju i uzimanja u obzir certificiranih ušteda CO₂ za određivanje prosječnih specifičnih emisija CO₂ proizvođača, Provedbena uredba br. 725/2011 u članku 12. predviđa provjeru Komisijinih potvrda na *ad hoc* osnovi. Detaljna pravila za tu *ad hoc* provjeru i posljedice koje iz toga proizlaze definirane su u stavcima 1. do 3. tog članka.

Okolnosti spora

- 15 Robert Bosch GmbH podnio je 2. prosinca 2013. i 6. svibnja 2014. dva zahtjeva za odobrenje dviju vrsta visokoučinkovitih alternatora kao eko-inovacija. Prvi zahtjev, o kojem je riječ u ovom slučaju, odnosio se na visokoučinkovite alternatore s visokoučinkovitim diodama (u daljnjem tekstu: alternatori HED). Za navedeni zahtjev Robert Bosch podnio je zahtjev za odobrenje kao eko-inovacije za više modela alternatora HED pod nazivima PL 3Q-130 HED, PL 3Q-150 HED, EL 6-140 HED, EL 7-150 HED, EL 7-150 Plus HED, EL 7-175 Plus HED, EL 8-180 HED, EL 8Q-180 HED i EL 8Q-190 HED. Podnošenjem zahtjeva Robert Bosch slijedio je pojednostavljeni pristup predviđen tehničkim smjernicama. On je, među ostalim, predao protokol o ispitnim mjerama za svaki model alternatora. U tim je protokolima o mjerama dao informacije o metodi ispitivanja alternatora. Navedeno je, za određene alternatore, da su bili „pripremljeni” (EL 7-175 Plus HED i EL 8Q-190 HED), da je količina masti smanjena za 25 % (PL 3Q-130 HED i PL 3Q-150 HED), da su bili optimizirani (EL 7-150 HED) odnosno da su dodane prirubnice (EL 8Q-190 HED). Priprema, koja se može sastojati od smanjenja masti u ležaju alternatora, zamjene prstena za brtvljenje kugličnog ležaja zaštitnom pločicom ili dodavanja prirubnica koje imaju funkciju što bržeg uklanjanja suvišne masti, ima za cilj skratiti fazu razrađivanja. Generički pojam za različite metode pripreme, uključujući i razrađivanje, jest pretkondicioniranje.
- 16 U skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (g) i člankom 7. Provedbene uredbe br. 725/2011, zahtjev koji je podnio Robert Bosch sadržavao je izvješće o provjeri koje je 14. studenoga 2013. (u daljnjem tekstu: izvješće o provjeri) izdalo nadležno i neovisno tijelo, odnosno TÜV SÜD Industrie Service GmbH (u daljnjem tekstu: TÜV SÜD). U skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (c) Provedbene uredbe br. 725/2011, TÜV SÜD provjerio je metodu ispitivanja koju je koristio Robert Bosch. Zatim je u izvješću o provjeri potvrdio da je navedena metoda ispitivanja prikladna za potvrđivanje ušteda CO₂ koje omogućuje eko-inovacija. Metoda ispitivanja bila je ona opisana u zahtjevima mjera učinka Verbanda der Automobilindustrie (Savez automobilske industrije, Njemačka; u daljnjem tekstu: VDA) br. 0 124 90A 0 GB, izdanje od 2. studenoga 2010. Točka 6.1.1. navedenih odredbi o mjerama glasi kako slijedi:

„6. 1.1. Razrađivanje ležajeva/,pripremljenih ležajeva’

Kako bi se mogla odrediti učinkovitost alternatora s prihvatljivim stupnjem preciznosti, novi se ležajevi moraju prethodno razraditi.

Tako je propisano razrađivanje sat vremena brzinom $n=10\ 000$ okretaja/minuta i maksimalno opterećenje s naponom generatora $U=13,5V$. To se razrađivanje može zamijeniti i mjerom opsežne krivulje s punim opterećenjem (na primjer topline ‚RB-warm‘ s najmanje četiri sata rada alternatora s različitim rotacijskim brzinama).

Prethodno opisano razrađivanje (1 sat najvećeg opterećenja brzine $n=10\ 000$ okretaja/minuta ili opsežna krivulja s punim opterećenjem) samo je minimalni zahtjev. Nakon tog razrađivanja, varijacija trenja ležajeva uvijek je toliko velika da nije moguće precizno izmjeriti razinu učinkovitosti.

Kako bi se smanjila razlika zbog trenja ležajeva i kako bi se mogao precizno izmjeriti učinak, potrebno je prilikom osmišljavanja koristiti ‚pripremljene ležajeve‘. Korištenje ‚pripremljenih ležajeva‘ preporučuje se i za mjere u tvornici (kontrola pokazatelja kvalitete).

‚Pripremljeni ležajevi‘ znači ležajevi koji imaju stranu A i stranu B bez brtvljenja i sa smanjenom količinom masti za otprilike 20 % u odnosu na nove ležajeve. Pripremljeni ležajevi omogućuju simulaciju dobro razrađenih ležajeva.”

- 17 Osim toga, u skladu s izvješćem o provjeri, TÜV SÜD je na temelju dokaza koje je podnio Robert Bosch provjerio prelaze li uštede CO₂ dobivene inovativnom tehnologijom prag od 1 g CO₂/km iz članka 9. stavka 1. Provedbene uredbe br. 725/2011.
- 18 Komisija je 30. siječnja 2015. odobrila dvije vrste alternatora donijevši Provedbenu odluku (EU) 2015/158 o odobrenju dvaju visokoučinkovitih alternatora proizvođača Robert Bosch kao inovativne tehnologije za smanjivanje emisija CO₂ iz osobnih automobila u skladu s Uredbom br. 443/2009 (SL 2015., L 26, str. 31.).
- 19 Tužitelj, Daimler AG, njemački je proizvođač automobila koji oprema određene osobne automobile visokoučinkovitim alternatorima Roberta Boscha.
- 20 Naime, tužitelj od 2015. i 2016. ugrađuje modele alternatora HED Bosch EL 7 – 150 Plus HED i Bosch EL 7 – 175 Plus HED (u daljnjem tekstu: predmetni alternatori) u neka od svojih vozila.
- 21 U skladu s člankom 11. Provedbene uredbe br. 725/2011 o certificiranju smanjenja emisija CO₂ koja su dobivena eko-inovacijama, tužitelj je tražio i ishodio od Kraftfahrt-Bundesamta (Savezni ured za promet motornih vozila, Njemačka, u daljnjem tekstu: KBA), certificiranje uštede CO₂ dobivenih upotrebom predmetnih alternatora u nekim njegovim vozilima.
- 22 Komisija je u Provedbenoj odluci (EU) 2018/144 od 19. siječnja 2018. o potvrđivanju ili izmjeni privremenog izračuna prosječnih specifičnih emisija CO₂ i ciljnih vrijednosti specifičnih emisija za proizvođače osobnih automobila za kalendarsku godinu 2016. u skladu s Uredbom (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2018., L 25, str. 64.) uzela u obzir uštede CO₂ koje su ostvarili predmetni alternatori.
- 23 Tijekom 2017. Komisija je na temelju članka 12. Provedbene uredbe br. 725/2011, koji se odnosio na preispitivanje potvrda, provela *ad hoc* ispitivanje potvrda o tužiteljevima uštedama CO₂, ostvarenima upotrebom predmetnih alternatora.

- 24 Komisija je utvrdila da su uštede CO₂ koje je potvrdio KBA bile mnogo veće od ušteta CO₂ koje se mogu dokazati primjenom metode ispitivanja koja je, prema njezinu mišljenju, propisana člankom 1. stavkom 3. Provedbene odluke Komisije br. 2015/158, u vezi s Prilogom Provedbenoj odluci Komisije 2013/341/EU od 27. lipnja 2013. o odobrenju alternatora Valeo Efficient Generation Alternator kao inovativne tehnologije za smanjenje emisija CO₂ iz osobnih automobila u skladu s Uredbom (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2013., L 179, str. 98.).
- 25 Dopisom od 7. ožujka 2018. Komisija je obavijestila tužitelja o utvrđenim razlikama te mu je odredila rok od 60 dana da podnese dokaz da su potvrđene uštede CO₂ točne.
- 26 Između 16. ožujka i 24. srpnja 2018. došlo je do više prepiski o Komisijinim utvrđenjima između Komisije, tužitelja i proizvođača predmetnih alternatora, odnosno od tada nakon promjene imena društva, a potom i prodaje djelatnosti startera i alternatora koje je Robert Bosch prodao društvu SEG Automotive GmbH.
- 27 Dopisom od 22. listopada 2018., naslovljenim „Obavijest o povlačenju ušteta CO₂ dobivenih putem eko-inovacija dodijeljenih vozilima društva Daimler AG opremljenima visokoučinkovitim alternatorima Bosch HED EL 7 – 150 i 175 plus”, Komisija je u biti obavijestila tužitelja da je, nakon razmjene podnesaka s potonjim i s proizvođačem alternatora, zaključila da su razlike utvrđene u razinama ušteta CO₂ nastale korištenjem različitih metoda. Posljedično, Komisija je obavijestila tužitelja da se potvrđene uštede CO₂ u odnosu na Provedbenu odluku 2015/158 ne mogu uzeti u obzir za izračun prosječnih specifičnih emisija CO₂ koji se na njega odnose u 2017. Naposljetku, Komisija je pozvala tužitelja da provjeri popis dotičnih vozila i da ga obavijesti o svim pogreškama ili propustima u roku od mjesec dana od primitka navedenog dopisa.
- 28 Dopisom od 22. studenoga 2018. tužitelj je potvrdio popis predmetnih vozila i osporio Komisijina utvrđenja iz dopisa od 22. listopada 2018.
- 29 Tužitelj je 21. prosinca 2018. podnio tužbu za poništenje, upisanu pod brojem T-751/18, protiv dopisa od 22. listopada 2018.
- 30 Dopisom od 7. veljače 2019. Komisija je odgovorila na očitovanja koja je tužitelj iznio u svojem dopisu od 22. studenoga 2018.
- 31 Komisija je 3. travnja 2019. donijela Provedbenu odluku (EU) 2019/583 o potvrđivanju ili izmjeni privremenog izračuna prosječnih specifičnih emisija CO₂ i ciljnih vrijednosti specifičnih emisija za proizvođače osobnih automobila za kalendarsku godinu 2017. te za određene proizvođače koji pripadaju udruženju Volkswagen za kalendarske godine 2014., 2015. i 2016. u skladu s Uredbom (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2019., L 100, str. 66.; u daljnjem tekstu: pobijana odluka). U uvodnoj izjavi 13. navedene odluke navodi se da se potvrđene uštede CO₂ koje se dodjeljuju predmetnim alternatorima ne bi smjele uzeti u obzir pri izračunu tužiteljevih prosječnih specifičnih emisija.
- 32 Rješenjem od 22. siječnja 2020., Daimler/Komisija (T-751/18, EU:T:2020:5) Opći sud odbacio je tužbu za poništenje dopisa od 22. listopada 2018. kao nedopuštenu zbog, među ostalim, toga što navedeni dopis nije akt koji se može pobijati.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 33 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 14. lipnja 2019. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 34 Odgovor na tužbu, replika i odgovor na repliku podneseni su tajništvu Općeg suda 2. rujna, 16. listopada i 28. studenoga 2019.
- 35 Na prijedlog drugog vijeća Opći sud odlučio je, na temelju članka 28. svojeg Poslovnika, ovaj predmet uputiti proširenom sastavu vijeća.
- 36 Na temelju izvještaja suca izvjestitelja, Opći sud (drugo prošireno vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka i u okviru mjera upravljanja postupkom iz članka 89. Poslovnika Općeg suda pisanim je putem strankama postavio više pitanja prije rasprave.
- 37 Stranke su udovoljile tim zahtjevima u za to određenim rokovima.
- 38 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijanu odluku u dijelu u kojem se ona odnosi na njega, u članku 1. stavku 1. u vezi s Prilogom I. tablicama 1. i 2., stupcima D i I, na specifične prosječne emisije CO₂ i uštede CO₂ koje su ostvarene eko-inovacijama;
  - Komisiji naloži snošenje troškova.
- 39 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu;
  - tužitelju naloži snošenje troškova.

Pravo

- 40 Tužitelj u prilog svojoj tužbi ističe pet tužbenih razloga. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 12. stavka 1. drugog podstavka Provedbene uredbe br. 725/2011, u vezi s člankom 1. stavkom 3. Provedbene odluke 2015/158 zbog primjene pogrešnog faktora Willansa; drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 12. stavka 1. Provedbene uredbe br. 725/2011, u vezi s člankom 1. stavkom 3. Provedbene odluke 2015/158 i članka 6. stavka 1. Provedbene uredbe br. 725/2011 zbog nepostojanja posebnog pretkondicioniranja prilikom *ad hoc* provjere; treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 12. stavka 2. Provedbene uredbe br. 725/2011 zbog neuzimanja u obzir potvrđenih ušteda CO₂ za kalendarsku godinu 2017.; četvrti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi prava na saslušanje, i peti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja.
- 41 Tužitelj je na raspravi odustao od prvog tužbenog razloga, što je uneseno u zapisnik s rasprave. Iz toga slijedi da više nije potrebno ispitati navedeni tužbeni razlog.

Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 12. stavka 1. Provedbene uredbe br. 725/2011, u vezi s člankom 1. stavkom 3. Provedbene odluke 2015/158 i člankom 6.

stavkom 1. Provedbene uredbe br. 725/2011 zbog nepostojanja posebnog pretkondicioniranja prilikom ad hoc provjere

- 42 Kao prvo, tužitelj tvrdi da se Provedbenom odlukom 2015/158 predviđa posebno pretkondicioniranje.
- 43 Konkretnije, tužitelj iz teksta Provedbene odluke 2015/158 zaključuje da se njome predviđa pretkondicioniranje. Stoga valja smatrati da je Komisija znala da je Robert Bosch proveo ispitivanja na kojima se temelji zahtjev za odobrenje njegove eko-inovacije s alternatorima koji su bili posebno pretkondicionirani. Naime, iz spisa koji mu je dostavio Robert Bosch proizlazi da su predmetni alternatori bili pretkondicionirani.
- 44 Kao drugo, tužitelj tvrdi da opći zakonski zahtjevi primjenjivi na metodu ispitivanja nalažu posebno pretkondicioniranje.
- 45 Cilj Uredbe br. 443/2009 jest poticanje razvoja i upotrebe učinkovitih eko-inovacija u stvarnim uvjetima. To bi zahtijevalo pretkondicioniranje alternatora koje odgovara razrađivanju od oko 250 sati. Komisija je stoga trebala primijeniti metodu ispitivanja s pretkondicioniranjem. Ako bi se alternator testirao bez pretkondicioniranja, kao što je to učinila Komisija, rezultati bi predstavljali oko 1 % ukupnog uobičajenog životnog vijeka alternatora. Prema tužiteljevu mišljenju, rezultati ispitivanja su, osim toga, općenito neprecizni i promjenjivi tijekom tog razdoblja.
- 46 Taj je pristup također u skladu s onim što je predviđeno postupkom ispitivanja uređenim Uredbom (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila (SL 2007., L 171, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 30., str. 284.), odnosno s Novim europskim voznim ciklusom ili Globalno usklađenim ispitnim postupkom za laka vozila (wordwide harmonized light vehicles test procedure), koji se koriste kao zajednička referenca za mjerenje emisija CO₂ ostvarenih korištenjem eko-inovacija.
- 47 Kao treće, tužitelj ističe da je posebno pretkondicioniranje visokoučinkovitih alternatora koji su odobreni kao eko-inovacije u skladu s uputama proizvođača obvezan sastavni dio metode ispitivanja koju treba primijeniti za te eko-inovacije kako bi se osigurala njihova usklađenost s kriterijima provjerljivosti, ponovljivosti i usporedivosti rezultata te metode ispitivanja.
- 48 Komisija osporava tužiteljeve argumente i u biti tvrdi da ni Provedbena odluka 2013/341 ni Provedbena odluka 2015/158 izričito ne propisuju pretkondicioniranje kao dio propisane metode ispitivanja.
- 49 Kao prvo, Komisija tvrdi da je Provedbena odluka 2015/158 pravni akt opće primjene koji treba tumačiti u skladu s objektivnim kriterijima. Prema njezinu mišljenju, čak i ako bi se dokumenti koji se odnose na nastanak te odluke mogli smatrati referencom za njezino tumačenje, moglo bi biti riječi samo o informacijama koje su općenito dostupne, primjerice o sažetim opisima zahtjeva za odobrenje eko-inovacije objavljenima na Komisijinoj internetskoj stranici.
- 50 Osim činjenice da eventualno Komisijino znanje ili namjera da posebno pretkondicioniranje podnositelja zahtjeva smatra irelevantnim za tumačenje Provedbene odluke 2015/158, Komisija navodi da nije znala za činjenicu da je ispitna metoda koju je primijenio Robert Bosch podrazumijevala pretkondicioniranje predmetnih alternatora. Puko upućivanje u izvješću o

provjeri na zahtjeve mjera od 2. studenoga 2010. nije dovoljno. U svakom slučaju, nijedna precizna informacija o prirodi i posebnim načinima ili o trajanju pretkondicioniranja potrebnog na temelju tih propisa ne proizlazi iz točke 6.1.1. tih pravila.

- 51 Iz toga slijedi da iako su propisi o mjerenjima ili drugim detaljima ispitivanja dodani zahtjevu za odobravanje predmetnih alternatora kao eko-inovacija i iako je Komisija mogla iz toga zaključiti da je podnositelj zahtjeva proveo posebno pretkondicioniranje u svrhu mjerenja ušteda CO₂ koje je omogućila upotreba inovativne tehnologije korištene u tim visokoučinkovitim alternatorima, iz toga ne proizlazi da je Komisija (implicitno) odobrila pretkondicioniranje u Provedbenoj odluci 2015/158 ili da je ta konkretna vrsta pretkondicioniranja dio metode ispitivanja propisane u prilogu toj odluci.
- 52 Komisija podsjeća na to da se zahtjev za odobrenje predmetne eko-inovacije u ovom slučaju temelji samo na pojednostavljenom pristupu tehničkih smjernica. Taj se pojednostavljeni pristup oslanja isključivo na poglavlje 5. navedenih smjernica. Prema Komisijinu mišljenju, svako odstupanje od podataka koji se u njima nalaze mora biti opravdano.
- 53 Kao drugo, Komisija ističe da opći zakonski zahtjevi na koje se poziva tužitelj u vezi s definiranjem metode ispitivanja za eko-inovacije nisu razlog na temelju kojeg se može zaključiti da su Provedbena odluka 2013/341 ili Provedbena odluka 2015/158 nezakonite ili da te provedbene odluke treba tumačiti na način da ispitna metoda koju propisuju uključuje posebno pretkondicioniranje koje tužitelj želi postići.
- 54 Kao treće, Komisija u biti tvrdi da, ako se trajanje i priroda pretkondicioniranja eko-inovacije koja nije uređena pravnim aktom o kojem je riječ moraju uskladiti s uputama dotičnog proizvođača, usporediva priroda tako nametnute metode ispitivanja ne bi bila zajamčena, što je protivno članku 12. stavku 1. Uredbe br. 443/2009 ili članku 6. Provedbene uredbe br. 725/2011. Smatra da je, u skladu s tim tumačenjem, vjerojatno da bi svaki proizvođač propisao posebno pretkondicioniranje koje predviđa mjerenje ušteda CO₂ ostvarenih uporabom predmetne eko-inovacije u njezinoj najvećoj učinkovitosti.
- 55 Komisija dodaje da se, sa stajališta pravne sigurnosti i jednakog postupanja, ne može odobriti posebno pretkondicioniranje koje nije izričito propisano kao dio primjenjive metode ispitivanja. Prema njezinu mišljenju, uvjeti metode ispitivanja koji utječu na rezultat testa valjani su samo ako su izričito navedeni u predmetnom pravnom aktu. Komisija smatra da se ne trebaju primijeniti neregulirani uvjeti i da se pravna praznina ne može popuniti uputama proizvođača.
- 56 Valja podsjetiti na to da članak 12. Provedbene uredbe br. 725/2011 određuje da Komisija vodi računa o tome da se certifikati i uštede CO₂ koji se dodjeljuju vozilima provjeravaju na *ad hoc* osnovi. Ako utvrdi da nema razlike između potvrđenih ušteda CO₂ i ušteda koje je provjerila koristeći odgovarajuću metodu ili metode ispitivanja, Komisija obavješćuje proizvođača o svojim nalazima. U roku od 60 dana od primitka obavijesti proizvođač može dostaviti Komisiji dokaze koji prikazuju točnost potvrđenih ušteda CO₂. Ako dokazi iz stavka 1. nisu dostavljeni u naznačenom roku, ili ako se utvrdi da dostavljeni dokazi nisu zadovoljavajući, Komisija može odlučiti da ne uzme u obzir potvrđene uštede CO₂ prilikom izračuna prosječnih specifičnih emisija tog proizvođača za sljedeću kalendarsku godinu.

- 57 Također valja podsjetiti na to da članak 6. stavak 1. Provedbene uredbe br. 725/2011 određuje da „[t]a metoda ispitivanja iz članka 4. stavka 2. točke (e) mora osigurati rezultate koji su provjerljivi, ponovljivi i usporedivi te na realan način mora dokazati koristi inovativne tehnologije za smanjenje emisija CO₂ s uvjerljivom statističkom važnošću i, prema potrebi, uzeti u obzir interakciju s drugim eko-inovacijama”.
- 58 U ovom slučaju razlike koje je utvrdila Komisija temelje se na činjenici da su uštede CO₂ koje su omogućene upotrebom predmetnih alternatora utvrđene u skladu s posebnim pretkondicioniranjem za KBA-ovu potvrdu, ali bez ikakvog pretkondicioniranja za *ad hoc* provjeru koju je provela Komisija. Osim toga, valja utvrditi da Provedbene odluke 2013/341 i 2015/158 ne sadržavaju ništa o tome jesu li predmetni alternatori bili pretkondicionirani.
- 59 Međutim, valja utvrditi da je tužitelj, u skladu s člankom 12. stavkom 1. trećim podstavkom Provedbene uredbe br. 725/2011, Komisiji dostavio elemente koji dokazuju točnost certificiranih ušteda CO₂ s obzirom na metodu ispitivanja koju zagovara, u kojoj su predmetni alternatori bili podvrgnuti posebnom pretkondicioniranju.
- 60 Elementi spisa u ovom predmetu također omogućuju zaključak da je Robert Bosch primijenio metodu ispitivanja s pretkondicioniranjem radi odobrenja predmetnih alternatora kao eko-inovacije. Naime, zastupnici društva SEG Automotive naveli su da je pravni prednik navedenog društva, Robert Bosch, ostvario rezultate koji se nalaze u dokumentima podnesenima na temelju ispitivanja u kojima su ležajevi alternatora bili opremljeni prirubnicama i usto su bili odmašćeni. Isto tako, iz razmjene podnesaka između tužiteljevih predstavnika, Komisije i društva SEG Automotive proizlazi da su njegovi zastupnici naveli da je izvršeno posebno pretkondicioniranje. Na temelju spisa može se također utvrditi da je Komisija provela provjere s ciljem odobrenja predmetnih alternatora kao eko-inovacije na temelju izvješća o provjeri. U navedenom se izvješću na stranici 5. navodi da je Robert Bosch utvrdio rezultate ispitivanja na temelju zahtjeva za mjerenje učinka VDA br. 0 124 90A 0 GB, izdanje od 2. studenoga 2010. U tim se odredbama izričito navodi da rezultati ispitivanja neće biti pouzdani bez pretkondicioniranja.
- 61 Osim toga, valja utvrditi da je u protokolima o mjerenju iz spisa koji se odnosi na Provedbenu odluku 2015/158 navedeno da je model predmetnih alternatora, odnosno model EL 7 – 175 Plus HED, bio predmet posebnog pretkondicioniranja. Naime, naznaka „s pripremljenim ležajevima” nalazi se u mjernom protokolu 10s01855T 5 od 13. listopada 2010. i u mjernom protokolu 10s01855 od 13. listopada 2010. Štoviše, na temelju tih protokola o mjernom ispitivanju može se utvrditi da je pet drugih modela alternatora koji su predmet Provedbene odluke 2015/158, ali o kojima nije riječ u ovom slučaju, pretkondicionirano (vidjeti točku 15. ove presude).
- 62 Osim toga, valja smatrati da je tužitelj na raspravi objasnio, a da mu Komisija nije proturječila, da je pretkondicioniranje uobičajena praksa u industriji. Sama je Komisija objasnila da ju je nakon rješenja od 22. siječnja 2020. Daimler/Komisija (T-751/18, EU:T:2020:5) kontaktiralo desetak proizvođača alternatora koji su pretkondicionirali svoje alternatore na različite načine te su htjeli znati Komisijino stajalište u tom pogledu.
- 63 Međutim, kao što to potvrđuju stranke, metoda pretkondicioniranja može se bitno razlikovati ovisno o tehničkim posebnostima svakog alternatora (broj sati razrađivanja, odmašćivanje, prirubnice itd.), bilo da je riječ o alternatorima istog ili različitih proizvođača.

- 64 U ovom slučaju Komisija samo ističe da ispitna metoda koju zagovara tužitelj nije bila dopuštena. Naime, Komisija u dopisu od 22. listopada 2018. samo navodi da tužitelj nije primijenio „službenu” metodu ispitivanja predviđenu provedbenim odlukama 2013/341 i 2015/158 te, u pobijanoj odluci, da pretkondicioniranje nije bilo predviđeno ni dopušteno navedenim odlukama.
- 65 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je metoda ispitivanja s pretkondicioniranjem, kao što je navedeno u točki 62. ove presude, uobičajena praksa u industriji alternatora i predstavlja standard u susjednim zakonodavstvima kao što je Uredba br. 715/2007 kojom se predviđaju metode ispitivanja kojima se uspostavljaju stvarni uvjeti vožnje.
- 66 Osim toga, valja naglasiti da iz točke 6.1.1. odredbi o VDA-ovim mjerama br. 0 124 90A 0 GB, izdanje od 2. studenoga 2010., proizlazi da je, kako bi se smanjile razlike uzrokovane trenjem ležajeva i kako bi se mogao precizno izmjeriti učinak, potrebno upotrijebiti „pripremljene ležajeve” prilikom osmišljavanja. Uporaba „pripremljenih ležajeva” također se preporučuje za mjerenje u tvornici (vidjeti točku 16. ove presude).
- 67 Osim toga, ispitnu metodu koju zagovara tužitelj također je kontrolirao TÜV SÜD koji je, kao neovisno i ovlašteno tijelo, provjerio i potvrdio, na temelju članka 7. stavka 2. točke (c) Provedbene uredbe br. 725/2011, da je metoda ispitivanja u Robertu Boschu prikladna za potvrdu ušteda CO₂ koje su omogućili predmetni alternatori i da ispunjava minimalne zahtjeve utvrđene u članku 6. stavku 1. iste uredbe.
- 68 Iz toga slijedi da metodu koju zagovara tužitelj treba smatrati relevantnom i prilagođenom potrebama predmetne evaluacije. Naime, ništa u spisu ne omogućuje zaključak da navedena metoda ispitivanja daje rezultate koji nisu provjerljivi, ponovljivi i usporedivi u smislu članka 6. stavka 1. Provedbene uredbe br. 725/2011. Naprotiv, kada je Komisija iznijela svoje dvojbe u pogledu ušteda CO₂ certificiranih tužitelju, potonji je, u skladu s člankom 12. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 725/2011, dostavio dokaze o točnosti tih ušteda. Iz spisa doista proizlazi da je nakon Komisijinih upita SEG Automotive proveo nova mjerenja na predmetnim alternatorima koja su pokazala da se učinak (veza između proizvedene električne snage i apsorbirane mehaničke snage) tih alternatora nalazi na očekivanoj razini i da dobivena vrijednost odgovara vrijednostima učinka koje je TÜV SÜD potvrdio u izvješću o provjeri. SEG Automotive je zaključio da su razlike između ispitivanja koja je provela Komisija i onih koja je proveo on sam posljedica činjenice da Komisija nije izvršila pretkondicioniranje.
- 69 Naime, metoda ispitivanja koju je upotrijebila Komisija tijekom *ad hoc* provjere nije sadržavala pretkondicioniranje, što među strankama nije sporno. Osim toga, navedena metoda nije bila precizno propisana zakonodavnim tekstovima i nije predstavljala ni standard u industriji. Ta se ispitna metoda stoga bitno razlikovala od metode ispitivanja koju je koristio Robert Bosch i koju brani tužitelj.
- 70 U tom pogledu valja smatrati da članak 12. Provedbene uredbe br. 725/2011 ne definira metodu ispitivanja koju treba primijeniti kako bi se provela *ad hoc* provjera. Međutim, na temelju tumačenja uvodne izjave 13. Provedbene uredbe br. 725/2011 može se shvatiti da Komisija mora, u okviru *ad hoc* provjere, provjeriti odgovaraju li certificirane uštede razini ušteda koje proizlaze iz odluke o odobrenju tehnologije kao eko-inovacije. Međutim, metoda ispitivanja koju je upotrijebila Komisija zapravo ne odgovara provjeri između certificiranih ušteda tužitelja i ušteda koje proizlaze iz Provedbene odluke 2015/158. Naprotiv, koristeći drukčiju metodu ispitivanja, Komisija je zapravo onemogućila usporedbu certificiranih ušteda u odnosu na uštede koje proizlaze iz Provedbene odluke 2015/158.

- 71 Komisija svoju metodu ispitivanja opravdava razmatranjima jednakosti postupanja i pravne sigurnosti. Međutim, iz prethodno navedenog proizlazi da se Komisijinom metodom u različitim situacijama postupa na jednak način, što ne jamči poštovanje načela jednakog postupanja koje, kao temeljno načelo prava Unije, znači da se u usporedivim situacijama ne postupa na različit način i da se u različitim situacijama ne postupa na jednak način, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (vidjeti presudu od 20. lipnja 2019., ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, t. 90. i navedenu sudsku praksu). Stoga, ako Komisija ne uzme u obzir tehničke posebnosti svakog alternatora i način na koji je pretkondicioniran, njezina metoda ispitivanja, koja se sastoji od provođenja pokusa na alternatorima koji nisu pretkondicionirani, mogla bi biti povoljna u pogledu određenih proizvođača automobila i nepovoljna u odnosu na druge.
- 72 Isto tako, Komisijin pristup ne može se opravdati razlozima pravne sigurnosti. Načelo pravne sigurnosti zahtijeva da su pravna pravila jasna, precizna i predvidljiva u svojim učincima, posebice kada za pojedince i poduzetnike mogu imati nepovoljne posljedice (presuda od 22. travnja 2015., Poljska/Komisija, T-290/12, EU:T:2015:221, t. 50.). Međutim, budući da *ad hoc* provjera može imati teške posljedice za proizvođače automobila, da metoda ispitivanja koju je Komisija primijenila u ovom slučaju nije predviđena na jasan i precizan način, ni Provedbenom odlukom 2015/158 ni bilo kojim drugim zakonodavnim tekstom i s obzirom na to da ta metoda nije uobičajena praksa u industriji, ona se ne može smatrati prikladnim sredstvom za osiguranje poštovanja načela pravne sigurnosti.
- 73 Te zaključke ne može dovesti u pitanje činjenica da je Robert Bosch podnio svoj zahtjev za odobrenje predmetnih alternatora kao eko-inovacije na temelju pojednostavljenog pristupa tehničkih smjernica.
- 74 Naime, čak i ako je zahtjev podnesen na temelju pojednostavljenog pristupa tehničkih smjernica, Komisija mora provjeriti zahtjev prije njegova odobrenja ili, prema potrebi, iznijeti prigovore u pogledu relevantnosti metode ispitivanja na temelju potpunog ispitivanja dokumentacije koje mora provesti u skladu s člankom 10. stavkom 2. Provedbene uredbe br. 725/2011. Kao što je to navedeno u točkama 15. i 16. i 60. do 63. ove presude, Komisija je raspolagala informacijama iz, među ostalim, izvješća o provjeri koje je sastavio TÜV SÜD koje ne može zanemariti a da to izvješće ne liši korisnog učinka, predviđenog člankom 4. stavkom 2. točkom (g) i člankom 7. Provedbene uredbe br. 725/2011. Osim toga, Komisija je raspolagala informacijama iz protokola o mjerama ispitivanja koje joj omogućuju da shvati da su predmetni alternatori bili pretkondicionirani radi njihova odobrenja kao eko-inovacije, tim više što je korištenje pretkondicioniranja uobičajena praksa u industriji. Stoga, ako je pretkondicioniranje izazvalo pitanja ili prigovore, Komisija je prije donošenja Provedbene odluke 2015/158 trebala ispitati Robert Bosch s tim u vezi. U svakom slučaju, činjenica da se Robert Bosch oslonio na pojednostavljeni pristup tehničkih smjernica ne predstavlja okolnost kojom se može opravdati to da su prigovori u pogledu metode ispitivanja istaknuti tek u stadiju *ad hoc* provjere.
- 75 Isto vrijedi i za argument prema kojem Robert Bosch u svakom slučaju tijekom postupka odobrenja alternatora HED-a nije dostavio posebne podatke o pretkondicioniranju. Naime, kao što to proizlazi iz točke 74. ove presude, Komisija je tijekom tog postupka ovlaštena iznijeti prigovore ili zatražiti dodatna pojašnjenja u pogledu metode ispitivanja, koja je u ovom slučaju sadržavala posebno pretkondicioniranje na koje se pozivalo izvješće o provjeri. U nedostatku prigovora ili zahtjeva za pojašnjenje tijekom navedenog postupka, Komisija tijekom *ad hoc* provjere koja se provodi u pogledu tužitelja ne može valjano primijeniti različitu metodu ispitivanja.

- 76 Također valja odbiti Komisijin argument prema kojem se podaci koji nisu javno objavljeni ne mogu smatrati dijelom Provedbene odluke 2015/158 i Provedbene odluke 2013/341, iako se radi o odlukama opće primjene. U tom pogledu dovoljno je istaknuti da je, na temelju članka 10. stavka 1. Provedbene uredbe br. 725/2011, Komisija dužna izraditi „sažetak opisa inovativne tehnologije i metode ispitivanja iz članka 4. stavka 2. [točke] (c)”. „Sažetost” tog opisa nužno podrazumijeva da navedeno otkrivanje ne smije biti taksativne prirode.
- 77 S obzirom na prethodno navedeno, valja utvrditi da Komisija nije izvršila *ad hoc* provjeru u skladu s člankom 12. Provedbene uredbe br. 725/2011 i da je počinila pogrešku koja se tiče prava time što je isključila metodu ispitivanja s pretkondicioniranjem.
- 78 Stoga ovaj tužbeni razlog valja prihvatiti kao osnovan, što je dovoljno za poništenje pobijane odluke u skladu sa zahtjevima tužitelja.
- 79 Opći sud ipak smatra svrsishodnim ispitati i treći tužbeni razlog.

Treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 12. stavka 2. Provedbene uredbe br. 725/2011 zbog neuzimanja u obzir certificiranih ušteda CO₂ za kalendarsku godinu 2017.

- 80 Tužitelj smatra da je tekst članka 12. stavka 2. Provedbene uredbe br. 725/2011 jasan i nedvosmislen: neuzimanje u obzir moguće je samo za sljedeću kalendarsku godinu, odnosno, u ovom slučaju, za 2019. Tužitelj smatra da je ta odredba izraz načela zaštite legitimnih očekivanja i mora omogućiti proizvođaču da na pouzdan način provodi „planiranje svoje flote”, uzimajući u obzir, u pogledu emisija CO₂, uštede CO₂ koje su omogućile eko-inovacije. Neuzimanje u obzir certificiranih ušteda CO₂ za protekle godine (*ex tunc*) krši to načelo.
- 81 Komisija osporava tužiteljeve argumente. Ona u biti tvrdi da je njegov način postupanja u skladu s Uredbom br. 443/2009 i člankom 12. Provedbene uredbe br. 725/2011.
- 82 Naime, za Komisiju, iz navedenog propisa proizlazi da ona mora uzeti u obzir rezultate proizvođača u području CO₂ za prethodnu kalendarsku godinu. U praksi, trebala je obraditi podatke koje su dostavile države članice tek unutar određenog razdoblja nakon kraja kalendarske godine. To vrijedi i za podatke o eko-inovaciji.
- 83 Iz toga slijedi da, kada Komisija utvrdi da certificirane emisije eko-inovacije nisu provjerljive, to bi trebalo uzeti u obzir za godinu koja prethodi godini u kojoj je to otkriveno. Stoga, prema mišljenju Komisije, navođenje „naredne kalendarske godine” treba shvatiti na način da ona nema pravo isključiti uštede CO₂ koje je već potvrdila u formalnoj odluci za određenu godinu.
- 84 Komisija u tom pogledu tvrdi da je zbog zaštite legitimnih očekivanja bila spriječena *a posteriori* izmijeniti, na primjer, prosječne specifične emisije tužiteljeva CO₂ za kalendarsku godinu 2016. utvrđene u Provedbenoj odluci 2018/144, uzimajući u obzir uštede CO₂ o kojima je riječ u ovom slučaju kada je tijekom 2018. utvrdila da ni ona, u okviru njezinih provjera, ni tužitelj nisu mogli dokazati točnost predmetnih potvrda.
- 85 Osim toga, navođenje izraza „se [...] više ne uzimaju u obzir” u članku 12. stavku 3. Provedbene uredbe br. 725/2011 potvrđuje da se certificirane uštede CO₂ ostvarene korištenjem eko-inovacija koje su u prošlosti uzete u obzir za definiciju rezultata u području emisija proizvođača „više ne mogu” uzeti u obzir u skladu s člankom 12. Uredbe br. 443/2009, od

trenutka kad je utvrđeno da se ne mogu provjeriti. Komisija tvrdi da bi, ako bi primijenila tužiteljevo rasuđivanje, u praksi trebala donijeti odluku u kojoj bi uzela u obzir uštede CO₂, iako je znala da one nisu provjerljive.

- 86 Komisija smatra da je takvo tumačenje članka 12. Provedbene uredbe br. 725/2011 u suprotnosti s Uredbom br. 443/2009, kojom se zahtijevaju najtočniji mogući osnovni podaci za utvrđivanje učinkovitosti svih proizvođača u području emisija. Ona se u tom pogledu poziva na uvodnu izjavu 25. navedene uredbe i uvodnu izjavu 4. Uredbe Komisije (EU) br. 1014/2010 od 10. studenoga 2010. o praćenju i dostavi podataka o registraciji novih osobnih automobila u skladu s Uredbom (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2010., L 293, str. 15.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 60., str. 132.). Stoga, prema Komisijinu mišljenju, kada bi primijenila Uredbu br. 443/2009 u tom smislu, ona bi povrijedila članak 12. navedene uredbe koji pretpostavlja da uštede CO₂ ostvarene korištenjem eko-inovacija koje se uzimaju u obzir za rezultate u području emisija proizvođača „moraju dati provjereni doprinos smanjivanju CO₂”.
- 87 Valja podsjetiti na to da je tekst članka 12. stavaka 2. i 3. Provedbene uredbe br. 725/2011 sljedeći:
- „2. Ako dokazi iz stavka 1. nisu dostavljeni u naznačenom roku, ili ako se utvrdi da dostavljeni dokazi nisu zadovoljavajući, Komisija može odlučiti da ne uzme u obzir potvrđene uštede CO₂ prilikom izračuna prosječnih specifičnih emisija tog proizvođača za sljedeću kalendarsku godinu.
3. Proizvođač čije se potvrđene uštede CO₂ više ne uzimaju u obzir može podnijeti zahtjev za izdavanje nove potvrde predmetnim vozilima u skladu s postupkom koji je utvrđen u članku 11.”
- 88 U tom pogledu valja istaknuti to da Komisija svake godine, na temelju članka 8. stavaka 4. i 5. Uredbe br. 443/2009, provodi privremeni izračun, za svakog proizvođača, specifičnih emisija CO₂, cilja specifičnih emisija i razlike između tih dviju vrijednosti tijekom prethodne kalendarske godine (vidjeti točku 4. i 5. ove presude). Komisija potvrđuje ili mijenja podatke koji su privremeno obračunani najkasnije do 31. listopada svake godine, u skladu s člankom 8. stavkom 5. Uredbe br. 443/2009. Taj se izračun obavlja na temelju podataka koje su države članice poslale za prethodnu kalendarsku godinu.
- 89 Upravo je s obzirom na taj kontekst Komisija protumačila članak 12. stavak 2. Provedbene uredbe br. 725/2011 tako što je smatrala da uštede CO₂ koje su potvrđene za izračun prosječnih specifičnih emisija CO₂ u 2018. ne treba uzeti u obzir za izračun za prethodnu kalendarsku godinu, odnosno 2017. Međutim, iako je to tumačenje do određene mjere logično, potrebno je utvrditi da je ono protivno jasnom i nedvosmislenom tekstu članka 12. stavka 2. Provedbene uredbe br. 725/2011. Naime, nije zamislivo da se izraz „naredna kalendarska godina” može tumačiti tako da se zapravo odnosi na prethodnu kalendarsku godinu. Štoviše, takvo tumačenje otvara pitanja s obzirom na načelo pravne sigurnosti (vidjeti točku 72. ove presude).
- 90 U tom pogledu valja utvrditi da je Komisijino tumačenje, osim što mu nedostaje jasnoće i preciznosti, nepovoljno za tužitelja jer pobijana odluka retroaktivno ima teške posljedice za tužitelja, iako je do toga trebalo doći samo za „sljedeću kalendarsku godinu”.
- 91 Osim toga, izraz „više se ne uzimaju u obzir” iz članka 12. stavka 3. Provedbene uredbe br. 725/2011 ne može biti dovoljan da bi se dao smisao koji je protivan jasnom i nedvosmislenom tekstu izraza „naredna kalendarska godina”.

- 92 Usto, budući da Komisija tvrdi da članak 12. Provedbene uredbe br. 725/2011 treba tumačiti na način koji ga čini sukladnim s Uredbom br. 443/2009, valja podsjetiti na to da iako se primjenom ustaljene sudske prakse provedbena uredba također mora, ako je to moguće, tumačiti u skladu s odredbama osnovne uredbe, ta se sudska praksa ne primjenjuje kada je riječ o jasnoj i nedvosmislenoj odredbi provedbene uredbe koju, prema tome, ne treba tumačiti (vidjeti presudu od 28. veljače 2017., *Canadian Solar Emea i dr./Vijeće*, T-162/14, neobjavljenu, EU:T:2017:124, t. 150. i navedenu sudsku praksu). U suprotnom slučaju, načelo usklađenog tumačenja s tekstovima sekundarnog prava Unije služi kao temelj za tumačenje te odredbe *contra legem*, što se ne može prihvatiti (vidjeti u tom smislu rješenje od 17. srpnja 2015., *EEB/Komisija*, T-685/14, neobjavljeno, EU:T:2015:560, t. 31. i navedenu sudsku praksu).
- 93 S obzirom na prethodna razmatranja, treba prihvatiti tumačenje prema kojem se „sljedeća kalendarska godina” odnosi na kalendarsku godinu koja slijedi nakon godine u kojoj je provedena *ad hoc* provjera.
- 94 Stoga ovaj tužbeni razlog valja prihvatiti kao osnovan i, bez potrebe za ispitivanjem četvrtog i petog tužbenog razloga, poništiti pobijanu odluku u dijelu u kojem se u njezinu članku 1. stavku 1., u vezi s Prilogom I. tablicama 1. i 2. stupcima D i I, pojašnjava da su prosječne emisije CO₂ i uštede CO₂ za tužitelja ostvarene eko-inovacijama.

Troškovi

- 95 Sukladno odredbama članka 134. stavka 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku snosi troškove, ako je takav zahtjev postavljen.
- 96 Budući da Komisija nije uspjela u postupku, treba joj se naložiti snošenje troškova sukladno tužiteljevu zahtjevu.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (drugo prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Članak 1. stavak 1. u vezi s Prilogom I. tablicama 1. i 2. stupcima D i I, Provedbene odluke Komisije (EU) 2019/583 od 3. travnja 2019. o potvrđivanju ili izmjeni privremenog izračuna prosječnih specifičnih emisija CO₂ i ciljnih vrijednosti specifičnih emisija za proizvođače osobnih automobila za kalendarsku godinu 2017. te za određene proizvođače koji pripadaju udruženju Volkswagen za kalendarske godine 2014., 2015. i 2016. u skladu s Uredbom (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća poništava se u dijelu u kojem pojašnjava, za društvo Daimler AG, prosječne specifične emisije CO₂ i uštede CO₂ ostvarene eko-inovacijama.**
- 2. Europska komisija snosit će vlastite troškove i troškove društva Daimler.**

Papasavvas

Tomljenović

Schalin

Škvařilová-Pelzl

Nõmm

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 15. rujna 2021.

Potpisi